

rekening
keering,
die uit-
aantse
subsidie
dan dui-
der minder
merking
onbillig
ing daar-
t genoot-
kleinere
't meest
n zouden.
dat voor
id wordt
indheden
ooren tot
aar leven.
lines wel,
itkeering
l plaats-
telden,
ormeerde
de uit-
ken dus
500000
e bedrag,
fen, rond
t de wijze
ommissie
eid, want
itatrecks
maar aan
indheden
oodat de
s het be-
ordt deze
aan geen
haar in-
leen voor
ontstaan,
orden ge-
an moet

mate de subsidie toeneemt, ook dit is een
les der historie, daalt de offervardigheid
der gemeente.

Nu is het volkomen waar, dat de voor-
gestelde regeling aan de verleening dezer
subsidie thans geen enkele voorwaarde ver-
bindt, en zoolang ween Christelijke Rege-
ring hebben, vreesen we niet, dat deze van
de financiële afhankelijkheid der Kerk partij
zal trekken. Maar de mogelijkheid blijft
bestaan, dat over korter of langer tijd de
geest weer zal omkeren, het radicalisme
en socialisme in het parlement het overwicht
zal krijgen en de Regeeringsmacht in han-
den zal komen van een partij, die de Kerk
vijandig is. Wat de Kerk dan te wachten
zou staan, heeft het voorbeeld van Frank-
rijk getoond. De staatssubsidie zou ge-
bonden worden aan voorwaarden, waaraan
de Kerk niet zou mogen voldoen, of de
financiële band zou plotseling ruw-weg
worden doorgesneden door alle staatssub-
sidien in te houden. En welke gevolgen dit
hebben zou, kan de Roomsche Kerk in
Frankrijk leeren, waar de gemeente, aan
geven ontweend, haar pastoors gebrek laat
lijden en het bestaan der Kerk zelfs op
menige plaats is bedreigd.

Het is daarom, dat we voor onze Gere-
formeerde Kerken het voorgestelde artikel
niet zonder vrees zien ingediend. Wordt
het aangenomen, dan zal de verleiding voor
menige Kerk, die met haar financiën tobt,
zeer groot blijken, om deze Staatssubsidie
te aanvaarden. En daarmee is de zil-
veren koorde, om wier losmaking we
vroegen, ook over onze kerken heengegleden,
die dusverre in haar onafhankelijkheid van
den Staat haar eere hebben gesteld.

Dr. H. H. K.

Treftafel.

1. ANNUIRIUM DER SOCIETAS STUDIOSORUM
REFORMATORUM 1912.

Den 9den Februari 1886 is de Unie HENDRIK
DE COCK opgericht met het doel de studenten
van de openbare hoogeschoolen in Nederland,
welke tot de toenmalige Christelijke Gereformeerde
Kerk behoorden, in één corps te verenigen.
Reeds na enkele jaren is het karakter dezer
Unie in zoverre gewijzigd, dat alle studenten
aan openbare hoogeschoolen in Nederland, mits
zij van Gereformeerde belijdenis zijn, tot deze
Unie kunnen toetreden. De oorspronkelijke
naam, die in de kringen der SCHIEDING be-
kende herinneringen wekte, is toen prijs gegeven,
en veranderd in dien van SOCIETAS STUDIOSORUM
REFORMATORUM.

De S. S. R. is thans gevestigd te LEIDEN en
heeft 100 leden, als te AMSTERDAM, UTRECHT
en DELFT haar Afdelingen.

Deze Unie, die nu reeds 26 jaren bestaat,
behoort op haar laatste Lustrum tot de uitgave
van een jaarboek en in het onlangs verschenen
ANNUIRIUM is dit besluit tot uitvoering geko-
men. Het boek is in tweeën verdeeld, waarvan
het 1e. deel handelt over het VERENIGINGS-
LEVEN en het 2e. deel de BIJDRAGEN bevat,
terwijl de praktische zin der tegenwoordige SPES
PATRIAS zich ook in deze studenten-periode
niet verlooracht waar zij de laatste acht bladzijden
met ADVENTITIËN heeft gevuld.

Uit de Rubriek VERENIGINGSLEVEN blijkt,
dat de S. S. R. thans 109 leden telt en in het
laatste jaar een geheele afdeling, nl. in DELFT
rijker is geworden. Het tegenwoordig BESTUUR
bestaat uit de heeren J. DONKER, Praesid.; D.
J. COUVE, Al-actis; N. van der LAAN, Flicus;
F. J. D. BARENDSEN, J. van der LAAN, Flicus;
De Boren, Assessor II.

De verslagen der Afdelingen wijzen op een
bloeiend verenigingsleven waarin zowel de vrije
gezelligheid als de ernstige studie tot haar recht
pogen te komen.

Deze rubriek bevat ook een IN MEMORIAM
aan HENDRIK BOUWENS, student in de Tand-
Heelkunde aan de Universiteit te UTRECHT,
„die, toen hij in den nacht van 6 op 7 Febr.
rustig op zijn slaapstudee lag, door het gas, dat
door de zoldering drong, bedwelmde“, om het
leven kwam. Herinnerend aan dit zo ondoen-
lijk sterfgeval, schrijft de heer K. (VERHOVEN)
van zijn overleden vriend: „Hij durfde voor zijn
beginsel uit te komen tegenover de wereld, die
met God en Zijn gebod geen rekening houdt.
Hij stond zelf in het geloof dat Christus in de
wereld gekomen is, om zondaren te redden“.

De groote betekenis van 'n ANNUIRIUM als
dit ligt, althans voor de buitenstaanders, in de
BIJDRAGEN. In deze rubriek toch moet uitkomen
wat er in den studentenkring, die het uitgeeft,
zit aan schrijverstalent hetzij dan op het gebied
der nuttige of der fraaie letteren. Hetgeen dan ook
door anderen, door hen, die buiten den studenten-
kring staan, voor deze rubriek wordt geleverd —
gelijk in ANNUIRIA en ALMANAKKEN uit de
hedendaagse studentenwereld al meer ge-
bruikelijk is, wil mij voorkomen daarin meer
bijkomstig dan essentieel te zijn.

Tot dit bijkomstige reken ik in dit ANNUI-
RIUM drie, lezenswaardige stukken, welke voor-
afgaan aan hetgeen door de leden zelf van de
S. S. R. is geleverd.

Het zijn: de rede door Prof. Dr. H. BOUWMAN
gehouden, op de 26ste Dies der S. S. R. over:
HET CHRISTELIJK LEVEN; een optel van Dr.
J. BRUN: IS NATUURSTUDIE GEVAARLIJK VOOR
het Geloof?; en een verhandeling van Dr. J. v.
D. VALK: VONDEL'S GROOTOEDENS ONDER ALVA
OM HET GELOOF VERVOLGD. Stukken, die zeker
de waarde van het ANNUIRIUM op zich zelf
verhoogen.

Wat de H. H. leden van S. S. R. zelf gele-
verd hebben dunkt mij, dat daarin meer het
talent voor nuttige dan voor fraaie letteren
uitkomt.

Onder den titel KONING en LANDVOOGD geeft
de heer J. C. VERGOUWEN, Cand. Ind. ambt. te
LEIDEN, een zeer gedocumenteerde Saatsrecht-
lijke verhandeling over de positie van den
Gouverneur-Generaal en zijn verhouding tot
den Koning.

Het daarop volgend stuk, is een lezing door
den heer D. J. COUVE, Theol.-Stud. te UTRECHT,
gehouden voor de Afdeling aldaar van de S. S. R.,
over HENDRIK JOHAN INSEN. De schrijver
heeft blijkbaar voor deze monographie een zeer
grondige studie van het leven en de werken van
den Noorse dichter gemaakt; toont te bezitten
een vrij uitgebreide kennis van de historie der
nieuwere letteren en toont ook, dat het hem niet
ontbreekt aan wijsgeerigen ald. Hij typtert
INSSEN als den „dichter van den wil“ en stelt
hem aan het slot van zijn studie als den „geest-
rijken wilsmensch tegenover KANT, den altru-
istischen wilsmensch en tegenover CALVIN, den

wilsmensch, „die geen roeping innerlijker en
hooger achtte, dan die van een onfermend God
in een zondarshart en geen wil begeerlijker
dan die van Gods Zoon: Jesus Christus“.

Met zijn van groote akribie en speursin
getuigende, merkwaardige historisch-literaire
studie over den zestiende eeuwischen dichter
en schrijver JAN FRUITSCHEN EN ZIJN „Der Fran-
coyen ende haerder nagebueren morgeno-
wecker“ sluit de heer J. IJZENDORST Jk. te
DELFT de triis.

Dese drie stukken zouden in iedere studenten-
periode, hetzij Almanak of Annuiarium een
goed figuur maken.

Zij houden, als ik het zoo zeggen mag, de
eer van de S. S. R. op het stuk van wat haar
leden in „nuttige letteren“ vermogen op.

Wat de S. S. R. op het gebied der „fraaie
letteren“ vermag, komt in dit haar eerste
ANNUIRIUM nog niet bepaald uit. 'n Verschijnsel,
dat zich, althans gedeeltelijk, laat verklaren uit
de omstandigheid, dat de groote meerderheid
van de 106 leden der S. S. R. tot de beoefe-
naars der Natuurwetenschappen behooren.
Natuurstudie en zin voor Belletrie toch, kunnen
wel samengaan, maar doordat „exacte studie“
en „dichtende verbeelding“ in veler oog een
antithese zijn, komt het tot dit samengaan maar
betrakkelijk zeldzaam. En toch wees niemand
minder dan nu wijlen van 't HOFF in zijn inaugu-
rele oratie aan de stedelijke Universiteit te
AMSTERDAM op de betekenis van de phan-
tasie ook voor de wetenschap.

Dan, alles zamegevat, mag de S. S. R., een
instituut dat onder ons Gereformeerden aan-
sprak op sympathie en waardering heeft,
met dit haar eerste ANNUIRIUM geluk worden
gewenscht.

De VARIA, voorzover begripelijk voor den
buitensstaander, danken mij van vrij onschuldig
gehalte.

Exemplaren van dit ANNUIRIUM zijn ver-
krijgbaar bij den heer D. J. COUVE, Jan v.
Loonlaan 49 te ROTTERDAM en bij den heer
S. T. HEIDEMA, NASSAUWEG 350 te AMSTERDAM.
a. BLOESSEM EN VRUCHT, Belletristisch Maand-
blad. Firma Jan Haan. — Groningen.

De Belletrie of de fraaie letteren staat tegen-
woordig ook bij het christelijk publiek weer in
gunst en eere.

Er wordt ook in de protestantsch-christelijke
wereld ten onzent veel gelezen, en niet minder
druk geschreven.

Er is weer aan het opkomen een christelijke
letterkunde of wilt ge, een beoefening der letter-
kunde door christenen.

Het verschijnsel is verblijvend, al was het alleen
maar als teken van bewustwording in al bre-
der kring, dat Religie en Kunst niet vijandig
tegenover elkander behoeven te staan.

Verblijvend ook daarom wijl het samenvalt
met de verzuiging onzer belletrie, die onmis-
kenbaar van de „beweging van '80“, welke in
haar oorsprong niet christelijk was, is uitgegaan.
Het Maandblad BLOESSEM EN VRUCHT, tevens
jigaa van het CHR. LETTERKUNDE VERBOND,
staat, even als dit VERBOND zelf, tegenover „de be-
weging van '80“ eenigzins anders dan sommigen
belletristen onder de christenen van onzen tijd.
Minder waardeerd; vaak zelfs negerend wat
in die beweging, niettemin staande haar niet-
christelijke oorsprong, door andere christenen
geaffimeerd wordt.

Zulk een tegenstelling heeft zeker ook haar
goede zijde en BLOESSEM EN VRUCHT heeft
daarom aanspraak op de belangstelling van
allen, die zich bezig houden met christelijke
belletrie.

En dat te meer omdat dit tijdschrift, zonder
zich veel te verlopen in polemiek, thetisch te
werk gaat en zijn redactie en medewerkers vaak
metterdaad toonen, dat men frisch en goed schrij-
ven kan, ook zonder nog bij de „achtigters“ in
de leer te zijn geweest.

Van BLOESSEM EN VRUCHT verschenen tot
duisend ook slechts 9 Nrs. De redactie be-
staat uit de H. H. A. J. HOOGENBERG, J. B.
BENNER, G. J. UIT DEN BOOGAARD, DR. A.
BRUMMELKAMP, J. J. DEETMAN, R. STEENSTRA
en P. V. VELDEN.

Het JUNI Nr. opent met een drietal verzen;
het brengt het slot van een studie van Dr. J.
H. GAZELSCHAP W.: NAPOLEON IN SINOUEITTE,
waarbij zich aansluit een fabel: LE CHEN, LE
LAFIN et LE CHASSEUR door Napoleon in zijn
jeugd gedicht. Verder set de heer R. STEENSTRA
er zijn verhaal in voort: DE MEESTER UIT
HOLLAND en de heer A. HANS zijn studie over:
DE VLAAMSCHE BEWEGING. Volgt een polemiekje
een versje, terwijl een overzicht onder den
titel VAN KONDOM en een LERSTAFEL dit Nr.
besluit.

Het is wenschelijk, dat onder ons ook deze
periodiek worde gestuurd.

G.

JAARVERGADERING

van de Vereniging voor Hooger Onderwijs
op Gereformeerden Grondslag
gehouden te Haarlem op 3 en 4 Juli.

Het is vele jaren geleden, sinds we te Haar-
lem vergaderden. De Noord-Hollandsche Hoof-
stad, lieflijk gelegen aan den zoom der blonde
duinen, wordt in den regel niet voor vergade-
ringen gebruikt; doch onze Vereniging heeft
de gewoonte, om nu hier, dan daar in jaarverga-
dering saam te komen, en zoo werd thans Haarlem
gekosen als plaats van bijeenkomst.

En de trek naar Haarlem was bijzonder
groot; de belangstelling voor de jaarvergadering
sprak zeer duidelijk uit de groote menigte, die
saamkwam. Amsterdam en Noord-Holland
leverden reeds heel wat mensen, maar ook
uit de andere provincies waren ze toegestroomd.
Hoe groot de toeloop was, bleek reeds aan den
voorraad van den dag der samenkomst, in
het vriendelijk Kerkgebouw in de Ridderstraat,
waar Dr. J. E. Goudappel van Utrecht optrad,
als leider van de

URE DES GEBEDS.

Nadat gezongen was Psalm 81 : 10 en 12,
werd Psalm 123 voorgelezen, waarop Dr. Goud-
appel in gebod voorging. Na vervolgens te
hebben doen zingen Ps. 118 : 7 en 8, sprak de
leeraar.

Saamgekomen tot een ure des gebeds voor
onze Vrije Universiteit zal onze smeking son-
der eenige waardij zijn, zoo ze niet opkomt uit
de behoefte van ons hart. Ons inroepen van
Gods zegen, ons gebed om 's Heeren gunst over
de stichting, die we liefhebben, kan veilig
achterwege blijven, wanneer het er niet op ge-
richt is, helgen we van onzen God begeeren,
ook te ontvangen. Immers, een ure des gebeds
schenkt op zichzelf geen bevrediging. Neen,
als we onze smeking voor den Heere hebben

uitgestort, dan moet onze ziel de verhooring
harer bede stil verbeiden. Wij roepen tot den
Heere, opdat Hij genadig het oor tot ons nei-
gen zou.

Daar toe moet het Woord, niet in breede
ontwouwing en rijke toepassing, gelijk in de
bediening des Woords, maar in gewijde be-
zinning ons opleiden.

De noden der Stichting, waarvoor wij bid-
den zullen, moeten voor ons bewustzijn voor-
levendig. Helder moet het belang ons voor
oogen staan, dat de eere Gods en het leven
van 's Heeren gemeente heeft bij het voorwerp
van ons gebed. De onmisbaarheid van Gods
genade en hoge gunst, die alleen in al de
behoefden onzer Hoogeschool vervulling kan
schenken, moet ons ingeprent. Pleiten mogen
we om 's Heeren barmhartigheid en trouw, waar-
door Hij immer laat varen de werken zijner
handen. Er ga door de werking des Heiligen
Geestes kracht van ons bidden uit. Het klimme
op tot voor Gods troon. Het dringe door tot
in zijn Vaderharte. Doch het keere tot ons
weder in de genadige verhooring van ons
smeken.

In onze bede mengt zich echter ook een
toon van ootmoedigen dank. Immers, hoe rijc
heeft God de Heere ons niet reeds gezegend in de
Universiteit, die we op een biddend hart dra-
gen. Hij deed het stekje, trots allen tegenstand,
opwassen tot een boomje. 't Scheen soms, of
ze in onbeduidende kracht spoedig versterven
zou. Maar God heeft ze staande gehouden.
Hij behield zijn werk in het leven.

Om leiding aan onze gedachten te geven,
alere we ons hart in smeking en gebed uit-
storten voor 's Heeren troon, kiest spreker
Psalm 124.

En schoone Psalm, die 124ste! Wonderbaar
heeft God zijn volk uit bang gevaar gered! In
benarde omstandigheden heeft het verkeerd. 't
dreigde te bezwijken. Ja, verzwolgen te worden
voor altoos. Als een rivier, die buiten haar
oeveren getreden, de velden in korten tijd blank
zet, zoo wierp de belager zich op Gods Israel.
Gelijk een bergstroom in wilde vaart alles ont-
verrukt en meesleurt, wat hij op zijn weg ont-
moet, zoo dreigde de vijand heel Israel te ver-
zwelgen en in zijn maalstroom te verdrinken.
Maar zie... het doodsgevaar is afgewend. Je-
hova is tusschenbeide getreden. Zijn over-
vloedige legermacht lag als een vurige muur
rondom zijn volk. Daarom zingt Israel, als het
in vrede naar zijn haardsteden wekeert, dit
Godverheerlijkend lied, dat zoo treffend begint
en met zulk een krachtig geloofswoord sluit.

Hoe zinnig ligt ons in dezen Psalm de historie
der stichting geteekend, waarvoor wij de aan-
sprakplaats van Gods heiligheid zoeken! Reeds
in haar eerste optreden, klein van kracht en
laatuindig begroot, kon al haar hope slechts
liggen in haar God. Straks moest zij de eer-
dering en steun nog derven van hen, die eerst
meezongen in het koor harer vrienden, doch
sich onttrokken zoodra het Gereformeerde be-
ginsel zich helderder ontplooidde. Daar stond die
leedere planting. Optredend met de pretentie, dat
zij de waarheid bezat, die men elders verloor.
Militant van karakter. Protesteerend tegen den
geest, die op 's lands hooge scholen zijn stempel
drukte. Een conscientie-kreet van het volk deser
landen, dat nog aan den levenden God, ook op
wetenschappelijk terrein, wenschte hulde te
bieden.

Is het wonder, dat haar van meefat de oorlog
werd verklaard? En dook in dien strijd de aloude
worsteling niet op, die sinds 's menschen val
in sonde tusschen het licht en de duisternis,
tusschen Babels berg en Sions heuvel gevoerd
werd? Naar menscheilijk maatstaf een geheel
ongelijke kamp. Geldt dan niet van haar op-
treeden af: zonder Jehova zouden wij vergaan
zijn! 'Ten ware de Heere, die bij ons geweest
is, zegge nu Israel."

Doch meer nog in haar hooge roeping en
uitnemende taak komt haar machteloosheid en
onwetendheid in zicht. Immers, zij heeft in
tegenstelling met de wijsheid dèzer eeuw, de
wetenschap te beoefenen bij het licht van Gods
Woord. Zij is geroepen, op het fundament der
openbaring Gods, een geheel nieuwe, Christelijke
wetenschap te bouwen. Haar ideaal is, de or-
dinantie Gods voor elk terrein des levens op
te sporen en daarmee heel het wijdvertakte
menscheilijk saamleven te zegenen. Zij wil gezin
en school, Kerk en Staat, volk en maatschappij,
handel en kunst, bestralen met het licht van
het Goddelijk Woord. Buiten Jehova ook op
dit punt geen hope en verwachting, geen sterkte
of vermogen.

De Vereen. voor Hooger Onderwijs op Gere-
grondslag mag center met Israël van denouden
dat getuigen: De Heere is bij ons geweest!
Hij toog voor ons aangesicht henen! Hij wierp
den vijand in zijn stormloop terneer! Ware Hij
niet aan de spitse getreden, wij zouden vergaan
zijn. 'Ten ware de Heere, die bij ons geweest
is als de menschen tegen ons opstonden, zoo
zouden zij ons levend verslonden hebben, als
hun toorn tegen ons ontstak."

Sinds het Rationalisme, dat de menscheilijke
rede boven de Openbaring Gods stelt, een
macht werd, stond de officiële wetenschap der
lands-hoogeschoolen bijna eenstemmig tegenover
de wetenschap, die bij de erkentenis Gods
leest. Ze zoekt haar kracht en bloei in de
verwerping der ordinantie Gods. Mocht het
volk, dat uit den Christus en bij het Woord
leest, zich op universitair terrein zich dan du-
raam mengen met de kinderen eens anderen
geestes? Gaapte er dan geen onoverbrugbare
kloof in de beginselen, waarin men zijn uitgang-
punt koos? Zouden ons die wateren dan niet
overstromen? Eischt het werk der wederge-
boorte, dat den één innerlijker anders doet bestaan
dan zijn broeder, dat den anderen inhoud uit
zijn bewustzijn opdoemen laat, dat hem anders
stelt tegenover de wereld der zielelijke en der
onsienlijke dingen, dat hem een andere aandrif
schenkt, dan geen tweediel wetenschap en
tweediel school? Zonder dat zou geen stroom
over onze zielen gegaan zijn."

Het ongelof tract God den Almachtige,
den Schepper des hemels en der Aarde en
Jesus Christus, Zijn eeniggeboren Zoon, van
het tooneel van staat en maatschappij, uit de
school en van de erve der wetenschap, ja zoo
mogelijk zelfs uit zijn eigen Kerk te bannen.
Het houdt het monopolie der wetenschappelijk-
heid met hand en tand vast. Het bestrijdt heel
ons bestaanrecht. Het vraakt ons optreden,
als het in 't leven roepen van een valsche
antithese.

Zonder de school van wetenschappen, waar-
mee Gods ontfoming zijn volk in deze landen
verrijkt heeft, zou de verkanker van heel
ons volkaleven ongebreideld voortgegaan zijn.
'Zoo zouden ons de wateren overloopen hebben,
een stroom sonde over onze zielen gegaan zijn;
zoo zouden de stoute wateren over onze zielen
gegaan zijn."

Gode zij lof! In die eenige Universiteit met
den Bijbel is ons een banier opgeworpen van-
wege de waarheid. Voor haar kostelijk beid
danken we onzen God. Haar te bouwen en te
steunen, voor haar bij Gods troon te worstelen
in gebed en smeking, is onze heerlijke taak.
Schoon klein van kracht, werpt zij zich nochtan
in den vollen stroom van het menscheilijk leven.
God heeft ons ruimte gemaakt, sinds de hand
aan den ploeg werd geslagen. Ook in dit op-
zicht heeft Hij ons „uit het diensthuis uitgeleid“.
Hij schonk ons in die school een dam tegen
het voortwoekerend ongelof en een beschutting
tegen den naderenden socialistischen storm.
Ja, trots kleine kracht en felle bestrijding,
wies zij onder den druk, steeg haar budget,
vermeerderden haar katheders, klom haar dis-
cipleen-tal. Er werden haar wel netten gespreid
en strikken gespannen, maar: „De Heere zij
geloofd, die ons in hunne tanden niet heeft
overgegeven tot een roof. Onze ziel is ontkomen
als een vogel uit den strik der vogelvangers;
de strik is gebroken en wij zijn ontkomen."

Doch nu moeten we voort! Hoe dankbaar
we ook zijn voor wat God reeds schonk, het
ideaal is nog niet bereikt. Met allen ernst moet
er naar uitbreiding gestreefd. De bestaande
faculteiten moeten gesterkt en bevestigd. Maar
ook moet er een heilige geestdrift opwaken om
te geraken tot een volgroeiende Hoogeschool, die
op elk gebied van wetenschap de Gereformeerde
beginselen bepleit. Daartoe moet se door de
liefde van al het Gereformeerde volk worden ge-
dragen. Er moet voor haar geboden en geëifd.
De wacht bij het beginsel moet betrokken, op-
dat geen afwijking naar innerlijke levenskracht
verflauwen doe.

O, de bezwaren zijn machtig vele, doch het
geloof maakt bergen vlak en zeen droog. Daar-
om zij al onze verwachting en hope, onze kracht
en moed, onze geestdrift en verkracht saam-
gevat in het slotwoord van dezen Psalm: „Onze
hulpe is in den name des Heeren, die hemel
en aarde gemaakt heeft."

Dat is de betuiging des vertrouwens, die voor
de toekomst der Vrije Univ. uit ons harte naar
boven klimt. Met dat Woord erkent se eigen
machteloosheid, belijdt se haar diepe afhanke-
lijkheid, staat se in haar onverwiltbare kracht.

Op den Naam van Jehova mogen we de
noden en zorgen onzer Hoogeschool gerustelijk
neerleggen. Hij is het, die hemel en aarde schiep,
die over al wat leeft en bestaat, absoluut gezag
oefent. Wij mogen bidden voor deze Stichting,
want wij weten, dat zij Gods zake in de mach-
tige wereld van het denken bepleit en voor
's Heeren eere in ons volksleven opkomt. Wij
moeten het doen, want ook haar kracht is zoo
gering en haar wetenschappelijk vermogen zoo
klein, in vergelijking met den ongelofelijken
zwaren elsch haar gesteld. Tot Wien anders
zou onze toevlucht, van Wien anders onze ver-
wachting zijn, in Wien anders onze hulpe staan,
dan in den Naam van Hem, die hemel en
aarde schiep.

Houdt aan bij Gods troon voor haar Profes-
soren, opdat zij door de grootsche gedachte
worden bezielde, de wetenschap te heroveren
voor den Christus Gods; voor haar Studenten,
opdat zij door de vrees des Heeren, het be-
ginsel der wijsheid, worden geleid.

In het gebod van Gods volk ligt voor deze
Stichting de kracht. Zoolang die smeking niet
verflauwt, zal God haar stellen tot een eere
van Zijn heiligen Naam en tot een heerlijken
zegen voor volk en vaderland.

Met groote belangstelling had de schare
geluisterd naar het berisende woord.

Gerongen werd Ps. 123 : 1; daarop droeg
Dr. Goudappel de belangen der Vereniging en
haar stichting den Heere op.

Nadat tenlotte Ps. 66 : 10 gezongen was,
verliet de schare het kerkgebouw.

Electriche trams stonden, door de goede
zorge der Regelingsschouder, gereed om de
vrienden en begunstigers der Vereniging naar
het Brongebouw te brengen, dat vriendelijk
verscholen ligt in het groen van de Haar-
lemmerhout. Op de terrassen en in den tuin
werden de gasten hartelijk ontvangen door de
Regelingsschouder en waren daar tot laat in
den avond gezellig bijeen, genietende van het
schoonste zomerweder, dat men zich wen-
schen kan.

Officiële Berichten.

Ontwerp-Agenda

voor de vergadering der Generale Synode van
de Gereformeerde Kerken op Dinsdag 16 Juli
1912, te houden te 's Gravenhage, in de Noor-
derkerk (Schuytstraat 9), aanvangende des
voormiddags te 10 uur.

1. Opening namens den kerkeraad der roepende
kerk.
2. Onderzoek der credentiebrieven.
3. Verkiezing van het moderamen.
4. Rapport van het moderamen der vorige
Synode.
5. Ingekomen stukken.
6. Mededeeling van de Particuliere Synode
van Friesland ten Noorden: De Part. Synode
der Geref. Kerken van Friesland (Noordelijk
gedeelte), van oordeel, dat verhooging der
jaarweden van de reeds dienende hoogleeraren
der Theologische school dringend noodig is,
sprekt haar vertrouwen uit, dat bij het besluit
tot benoeming van een vijftien hoogleeraar
hiernaede rekening zal worden gehouden, en
bedoelde benoeming met een enigzins bedui-
delde verhooging der salarissen zal gepaard gaan.
7. Emeritaatsaanvraag van Prof. M. Noordtj.
8. Voorstel van curatoren der Theologische
school aangaande de indeeling der vakken:
Den in de vacature Noordtj te verkiezen
hoogleeraar op te dragen het onderwijs in de
exegese van het Oude Testament en aanverwante
vakken. Den vijftien hoogleeraar op te dragen
het onderwijs in de ambtelijke vakken en wat
daarmede in verband staat.
9. Verkiezing van twee hoogleeraren aan de
Theologische school.
10. Stuiting der vergadering.

Namens den kerkeraad der roepende kerk:
Dr. J. C. DE MOOR, praesid.
C. LION CAGNET, scriba.

Classis Gorinchem.

Opgaven voor het agendum der classische
vergadering, die op den eersten Woonadag der
volgende maand staat gehouden te worden,
zende men uiterlijk 16 dagen te voren in.

Namens den raad van de Geref. kerk
van Gorinchem:

C. LINDBOOM, praesid.
J. SPIERING, scriba.

Gorinchem, 1 Juli 1912.

Buitenland.

België. Uit de Belgische Zending-
kerk.

De predikant Rambaud sprak te Frankfort
het volgende omtrent de Belgische Zendingkerk.
„De Belgische Evangelische vereniging waar-
uit de Belgische Zendingkerk ontstaan is, viert in
Nov. van dit jaar haar 75-jarig jubileum. Uit kleine
beginselen geworden, telt de Belgische Zen-
dingkerk tegenwoordig 42 kerken met meer
dan 11000 leden, die bijna allen geboren Belgen
zijn. Deze kerk heeft met vele moeilijkheden
te kampen. De werkgevers, de hoofden der
grooten industriele ondernemingen zijn bijna
allen Roomsche; werklieden die de Roomsche
kerk verlieten, klagen veel over tegenwerking
en verdragenzaamheid. Daarbij geniet de Bel-
gische Zendingkerk geen ondersteuning van
wege den Staat; zij is niet eens als vereniging
door den Staat erkend, en kan alleen door
middel van tusschenpersonen kerken bouwen
en onderhouden. De gevolgen die daaruit
voortvloeien zijn niet gering. Menscheilijk
gesproken hangt het dagelijkse leven der
Belgische gemeente in de lucht, zij
is een zaak van vertrouwen. Daar de arbeid
sich steeds meer ontwikkelt en de meeste leden
der gemeente tot de lagere kringen der bevol-
king behooren, kon slechts de helft der voor
het kerkelijk leven benodigde gelden door de
leden der gemeente samengebracht worden.
Jaarlijks moet dus de Belgische Zendingkerk
minstens 120,000 francs van geloofsgenooten
uit Duitschland, Holland, Engeland, Zwitserland
en de Vereenigde Staten van Noord Amerika
ontvangen. Al 70 jaar is dit zoo. Elk jaar is er
een groot te kort. En toch wordt er altijd verder
gemaakt, gepredikt, gebeden en tot hietoe heeft
de Heere steeds geholpen. En het gaat voort...
In België ligt het grootste deel van den
arbeid in handen van gemeentelieden. De pre-
dikanten zijn er om de gemeente te leiden, te
vormen, ja eigenlijk om aan de gemeente voor
te houden welke de roeping is, die zij zeive
heeft te volbrengen. Dat spreekt in België van
zelf. Wij als predikanten „behoeven“ in het een
andere huis dat door Roomschen bewoond
wordt, het Evangelie niet prediken. Wij
worden gewoonlijk niet binnengelaten. Maar
de vroegere Roomsche gezinden, die voor het
Evangelie gewoond zijn, spreken met hunne
vrienden bij den arbeid en bij bergwerken ge-
durende den rusttijd. Traktaten worden ver-
breid, men noodigt uit om een vergadering
oij te wonen, en in gezelschap van Colporteurs
worden Evangelien verkocht. Dit doen regel-
matig eenige Belgische belijders des Heeren,
die zich den naam gaven van „vrijwillige wer-
kers voor het Evangelie“, en die regelmatig
elke maand een bepaalden tijd aan Evangeli-
satie geven... De arbeid der Belgische Zen-
dingkerk wordt volgens de grondreelen onzer
reformatoren verricht. Haar doel is minder tot
elken prijs een nieuwe kerk te willen stichten,
of het aantal harer leden te vermeerderen, neen
men wil in de eerste plaats de kennis omtrent
het Evangelie verbreiden. Zonder overdrijving
kan men zeggen, dat het grootste deel van haar
invloed zich uittrekt tot menschen, welke niet
tot haar behooren en nooit tot haar be-
hooren zullen. Duizenden en nog eens duizenden
Bijbels en Nieuwe Testamenten verkoopt zij
jaar uit jaar in door geheel België. Bij bijna
alle Godsdiensstoefingen heb ik menschen
gezien, die kennelijk vrienden waren en met
wie ik nooit in aanraking kwam. Zij willen het
Evangelie hooren, maar niet tot ons overkomen.
Onze Sociale werkzaamheden, onze samenkom-
sten in de open lucht, kortom onze geheele
werkzaamheid heeft ten doel het Evangelie te
verkoondigen, maar voor onze gemeente selve
maken wij geen bijzondere propaganda. Inte-
gengedeel, zoeken wij den stap om tot ons over
te komen zeer moeilijk te maken. Lange proef-
tijd, grondig Godsdiensonderwijs moet ons den
waarborg geven, dat de broeder die tot ons
overkomt, dit doet uit innige overtuiging. Wij
zoeken alhet Belgisch niet Protestantisch te maken,
maar het te Evangelisieren“.

Deze woorden, die wij niet geheel kunnen
bevestigen, omdat wij meenen dat bij Roomsche
gezinden niet alleen op het geloof in Christus,
maar ook op het breken met de Roomsche
kerk moet worden aangedrongen, leeren den
geest kennen waarin de Belgische Zendingkerk
arbeidt.

G

dikwijls later een versje herinnerd dat voor een hofstede aan den lagen weg stond:

Den duivel en quae sinnen
Kan 't gebed verwinnen,
Maar menschen als quae beesten
En sijn niet te verwinnen.

(„Verleesten” moet de lezer weten komt van leest, en wil zeggen: op een andere leest zetten, vervormen, verbeteren.)

In afwachting van het antwoord, dat de magister hem zenden moest, bracht Otto zijn tijd te Rhenen zoo goed mogelijk door, vooral met veel studie, waartoe hij hier overvloed van tijd had. Er werden namelijk niet veel diensten van hem aan het hof gebied, en daarbij waren koning Frederik en zijn vrouw meermalen eenigen tijd afwezig op bezoek in den Haag, te Amsterdam of elders. Dat dit altijd voor hun genoejen was zou ik niet durven verzekeren. Meermalen echter wel. Op zulke tochten vergelede Otto zijn meester zelden of nooit, daar dit vrijwel onnodig was.

Zoo bleef hem dan veel vrijheid over, die hij ook besteedde om land en volk nader te leeren kennen en vooral van onze taal wat te leeren. Want konden ook al de burgers en boeren aan de Greb met eenige moeite, van zijn Zuid-Duitsch wel wat begrijpen, hun taal verstond de jonker in het geheel niet. Met de prediking in de kerk ging het wat beter, al liet ook hier het begripen veel te wenschen. Toch was onze jonker door zijn kerkgaan een vriend. Dat was de predikant der plaats, een man van veel kennis, die ook nu en dan wel aan het hof verscheen. Hij kon zich met Otto in het Duitsch onderhouden, en soms ook gebruikte men bij enkele onderwerpen het Latijn, dat toen door hen, die Latijnsche scholen bezocht hadden, veel meer gesproken werd dan nu.

Maar wat het beste was, de vriendschap, die allengs tusschen den dominee en den jongen vreemdeling ontstond, werd voor den laatste tot grooten zegen. In de weinige dagen die voorbijgegaan waren had onze jonker wel veel geleerd, diepe indrukken gekregen, maar hij gevoelde zich te meer onbegrepen, onbegrepen, als een die van de toekomst alles te vrezen heeft. Zoo liep hij groot gevaar zijn vertrouwen op God te verliezen of wel, zich liever te begeven tot de ijdele en sondige vermakens, die soogenaamde „vrienden” hem hadden leeren kennen. En sulke vermakens waren ook hier in Nederland wel na te jagen. De omgang nu met dien leeraar bracht Otto uit zijn droeve gedachten, en leerde hem tevens naar den besten en eenigen troost in leven en sterven vragen. Gelukkig was hij ook daarbij opgevoed, en klook was zijn vriend reeds hem niet vreemd in de ooren. En door de ooren kwam het tot het hart.

„Op een morgen liet koning Frederik jonker Otto bij zich roepen. De vorst deelde hem mee, dat zijn koninklijke schoonvader in Engeland hem had ingesondigd te Londen zijn gast te zijn. We zijn besloten, zei Frederik, die noodiging te volgen en hopen weldra te vertrekken.”

„Als het gewenscht mocht zijn, dat ik de reis meemaakte” . . . „Daarover wilde ik juist spreken”, viel koning Frederik in. „Ik neem slechts een klein gevolg mee, wilt ik niet weet of men daarginds wel op vreemdelingen is gesteld. Daarbij is de tijd van mijn terugkeer onzeker. En men weet niet wat er dan zal zijn. Wellicht nog een verhuizing, eer ik in mijn staten wederkeer. Gij hebt mij altijd trouw gedienst, jonker van Rothenfels, maar aan zoo onzekere kansen mag ik u niet blootstellen. Gij vergezelt mij dus niet en zijt, zoo ge wilt, vrij om te gaan, bij voorbeeld tot uw ouders.”

„Otto dorst niet meer vragen. Hij boog, verliet het vertrek en begaf zich regelrecht naar zijn vriend den predikant, wien hij alles mededeelde wat de Keurvorst had gezegd. „Ik geloof”, zei de predikant, na een oogenblik denken, „dat koning Frederik meer bedoelde dan bij uitspraak. Zoals de zaken nu staan heeft hij feitelijk u en meer anderen niet noodig en zal het hem zelfs moeilijk vallen op den duur in uw behoefte te voorzien. Van daar zal hij op heffelijke wijze u en uw waken hebben willen geven zijn dienst te verlaten.”

„Otto, die zelf reeds zoo iets gedacht had, begreep zeer goed dat het best was er in te berusten. Weldra ging de koning op reis. In het hartelijk afscheid dat hij van Otto nam, bleek duidelijk hooreer de scheiding Frederik zelf smartte. En in beider ziel rees de vraag: Zullen we elkaar ooit weerzien?”

Welk antwoord de geschiedenis daarop geeft, zal ons later blijken. Voor den jonker von Rothenfels was deze scheiding een keerpunt in zijn leven.

„Is ons doel niet koning Frederik verder te verzellen bij al de wisselingen die hem nog wachten, eer hij vroegtijdig zijn leven eindigde. Want ook in Londen vond hij geen blijvende stad. Vooreerst kwam nog voor hem een zwaren tijd.”

Onzen vriend Otto hopen we op zijn verdere levensweg te volgen, en te zien hoe het Gode behagde hem te leiden. Daarover straks meer.

HOOGENBIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Luiten a/d. Dedemsvaart, A. Scheele, te Veere. — Oude- en Nieuwe Bildt, W. L. Koffier, te Jutphaas-Hommers. — Schiermonnikoog, H. Hasper Jr., cand. te Amsterdam.

AANGENOMEN: Busschoten (B), H. A. Munnik Jr., te Fijnaart.

BEROEPEN: Garmen, G. H. de Jonge, te Scharnegeestum. — Zalt Bommel, H. Haspers, te Garreweer. — Ylst, R. M. Westerveld, te Voorburg. — Loppersum, B. J. Lambers, te Avereest.

BEROEPEN: Zondagavond 30 Juni nam onze Herder en Leeraar Dr. R. de Jager na een 5 jarigen arbeid onder ons, afscheid van de gemeente. De De Jager predikte over 2 Thess. 2: 16 en 17 Na de predikatie werd hem door een der ouderlingen op zeer waardeerende wijze toegesproken en zong de gemeente den afscheidenden dienaar toe Ps. 121: 4.

Het adres van den Kerkeraad is voortaan: N. Verhoef Wt., te Loenersloot.

Velen. De Raad der Kerk te Velsen verzoekt, de voor hem bestemd: stukken te willen adresseren aan A. Taanman, scriba.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Ooteloek en Akersloot (N-H.), K. F. Proost, cand. te Leiden. — Rhenen, B. J. C. Rijnders, te Doorspijk.

AANGENOMEN: Schoonhoven (toes.), D. J. Boonstra, te Montfoort. — Nieuw-Buinen, Joh. Beks, te Borgehamla. — Wissenkerke, J. F. Th. van der Linde, te Burgh (Z).

BEROEPEN: Sijbekarspel, K. F. Proost, cand. te Leiden.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt bevestigd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, getijndigd 30 Juni, met bedragen van f 1.20, per postwissel over te maken, welken men gelieve te adresseren aan De Administratie van „De Heraut”, Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut is f 1.20 per kwartaal.

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.
Amsterdam, Juli 1912.

Advertentien.

Voor de vele bewijzen van deelneming onderonden bij het overlijden van onzen geliefden Broeder. Oom en Vriend, den Heer ANTHONIE HENDRICUS VAN DER VALK, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Uit aller naam.
L. VERVAT.
Utrecht, Juli 1912.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Tegen 1 Aug. ter leen gevraagd onder solide borgstelling

2000 gld.,
zoo mogelijk à 4 %, door den Kerkeraad eener Geref. Kerk. Blijven onder letter S. aan het bureau van dit blad.

GEREFORMEERDE KERK
van BATAVIA.

De Coupons, ten laste van bovengenoemde Kerk, vervallende 1 Juli 1912, zijn van dien datum af betaalbaar bij

L. G. WEISZ & Co.
Westermarkt 21.

KERKMEUBILERINGEN.
Gemakkelijke condities.

SCHIPPERS BROS. - DEN HAAG.
Stationsplein 87.

Schriftonderzoek

is heel iets anders dan SCHRIFTCRITIEK.

Men leze het boek

VAN DE INGEVING

DER SCHRIFT,

DOOR

J. N. Voorhoeve.

Prijs f 0.90; geb. f 1.30,

een boek van 199 bladzijden, waarin het ontstaan van den Bijbel wordt beschreven, en voorts belangrijke hoofdstukken over INSPIRATIE, SCHRIFTCRITIEK, enz.

Vooraf in onze dagen moet sulke leetuur geloozen en verspreid worden.

De Standaard schreef over dit boek:

„Het behelst een geharnast betoog, dat zeker niet zal nalaten indruk te maken. Het getuigt van groote kennis van zijn onderwerp en is met scherpsinnigheid gesteld.”

Alomden Boekhandel verkrijgbaar

Den Haag, J. N. VOORHOEVE.

Bijbelverklaring

VAN

M. HENRY

OPNIEUW UIT HET ENKELSCH VERTAALD EN VOORZIE VAN EEN VOORREDE DOOR

Prof. Dr. H. BAVINCK.

Het Oude Testament. (Gen.—Job) is compleet in 50 afleveringen à 30 cent, met gratis drie Stempelbanden, of in drie prachtig gebonden deelen à f 5.80, naar keuze.

Om het geid behoelt niemand het te laten, want het boek kost slechts

15 cent per week.

Wie kan dat niet betalen als hij dit werkelijk wil?

En voor dien luttelen prijs koopt u een ware schat, een goudmijn. Gij zult u nooit beklagen over het daarvoor uitgegeven geld.

Welk een uitnemende verklaring. De beste die wij tot nog toe kennen. Zij is onmisbaar voor ons Christendom, dat zijn Bijbel heeft en leest. Welk een rijkdom van gedachten treft men in deze verklaring aan. Aan hoe groote verlossing is zij rijk. Laten onze Christengemeenten zich toch deze verklaring aanschaffen. Zij mag nergens ontbreken. Wij spraken reeds verscheidenen, die op deze verklaring waren ingetekend, en als om strijd reemden zij dit werk, en waren dankbaar voor het bezit er van.

Hilversum en Vechthode.

Vraag proefaflevering en uitvoerig Prospectus bij uw Boekhandelaar of bij den Uitgever

J. H. KOK te Kampen.

Heden verscheen bij J. H. KOK te Kampen:

Een Geloofsstuk

REDE

ter inleiding van de 32ste jaarvergadering der Vereniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag, samengehouden te Haarlem op 4 Juli 1912

door
Dr. A. KUYPER.

32 Pag. Prijs 25 cent.

Bij elken Boekhandel voorhanden.

Heien verscheen bij den Uitgever A. MEIJER te Arnhem.

Arnhems Gereformeerde Kerk

in 1887.

Gedachtenisrede

gehouden op Zondag 30 Juni 1912, door

Dr. H. HOEKSTRA,

in de Oosterkerk te Arnhem.

68 bladzijden, royaal 8° formaat,

met belangrijke aantekeningen en bijlagen.

Prijs 40 cent.

Na overmaking van het bedrag franco toezending door den Uitgever.

Alom in den boekhandel verkrijgbaar.

Uitgaven van J. H. BOS te Kampen:

Verklaring van het Kort Begrip

der Christelijke Religie,

voor onze Catechisanten

door

Dr. G. ELZenga.

5de druk. Prijs f 1.—, geb. f 1.40.

De Gereformeerde Geloofsleer

Ten dienste voor Zelfonderricht, en voor Huis-, School-, Catechisatie- en Jongel-Vereenigingen.

door

Dr. G. WISSE.

3de druk. Prijs f 0.80, geb. f 0.90.

Christel. Vereeniging van Nederlanders te Londen.

Bovengenoemde vereeniging vergadert elken Dinsdagavond te 8 uur in 't gebouw van het Deutsche Christel. „Kolonheim”, 48 Charlotte Street, Fitzroy Square W.

Verdere inlichtingen verzinkt gaarne de Secretaris J. BOER, 50 Burnfoot Avenue Munster Rd. London S. W.

JOH. ALBERTS,

Tabak- en Sigarenmagazijn

— „BILDERDIJK”. —

Bilderdijkstraat 5, - Amsterdam.

Ruime sortering van goede merken in elken prijs.

ZONDAGS GESLOTEN.

Nederlandsche Bank voor Zuid-Afrika,

gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 389.

Bijkantoor te LONDEN, 2 Graet Winchesterstreet E. C.

Hoofdgentschap te PRETORIA, Agentschappen te KAAPSTAD, BLOEMFONTEIN, JOHANNESBURG, POTCHEFSTROOM, WITBANK en PREMIER-MINE.

Correspondenten op alle bankplaatsen in Zuid-Afrika, alsmede op de voornaamste havenplaatsen van Oost- en West-Afrika.

Het HOOFDKANTOOR te AMSTERDAM

koopt, verkoopt en incasseert wissels en ander papier, bezorgt telegrafische uitbetalingen, verschaft reiscouchebrieven, opent schriftelijke of telegraphische credieten, geeft voorschot op verschepte goederen, belast zich met de uitvoering van Effectenorders aan de beurs te Amsterdam, Londen, Johannesburg en Kaapstad, opent rekeningencourant. Neemt gelden in deposito onder de volgende rentevergoeding:

Met 1 dag opreeping à 2 % 's jaars. Met 3 maanden opreeping à 3 % 's jaars

„ 10 dagen „ 2 1/2 % „ „ 6 „ „ 3 1/2 % „

„ 1 maand „ 3 1/2 % „ „ 12 „ „ 4 % „

Uit één aflevering leert men dit maandchrift (*De Harp*) niet kennen. Het is zijn 7de jaargang ingegaan, en wie 't van den aanvang af las, weet hoeveel wetenswaardig op musical gebied er in voorkomt. Het doet ons op de hoogte blijven van wat er in ons land uitkomt en gebeurt.

We wenschen deze uitgave bij voortdurend meer debiet in onze kringen. (De G. F. KERKHOF in de *Zuider Kerkbode*).

Prijs 75 cent per jaar. Adres: Routhmankade 108, Amsterdam.

LEVENSVZERKERING

de Nederlanden in 1845

BRAND - VERZEKERING

INBRAAK

DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.
KAPITAAL. f 4.000.000.00
RESERVEFONDS f 1.000.000.00

Weer 90 stel gereed.

Vroeger f 11.25 nu slechts f 3.90.

Aan de Lezers van „De Heraut”.

Wie had ooit kunnen denken, dat sulke beste werken voor zoo'n bagatel opgeruimd zonder worden; het is ook alleen om ruimte te maken. Begrijpt dat voor één deel van deze kostelijke werken graag betaald wordt f 1.75 en nu voor deze zeven deelen slechts f 3.90. Ook verkrijgbaar in 7 mooie stempelbanden, met gouden rugtitel van f 14.75 voor f 5.90. Ze zijn gedrukt op best papier, met duidelijke Hollandsche letter, een ieder kan ze dus lezen. Het zijn de wetken van de Godsalige

RALPH en EBENEZER ERSKINE.

Het verhandelde in deze zeven deelen is als volgt:

De verzekering des geloofs.
Het ongeloof gedagvaard.
Christus in de armen van een geloovige.
Gods naam in Christus verheerlijkt.
De reis van een geloovige.
De vervallen hut of de tabernakel Gods.
Gods kleine overblijfsel.
De groote barmh.

Gevoelige tegenwoordigheid.
Pietreide des geloofs.
De wet van Gods huis.
De bron van alle zegeningen.
De fonteynen des heils geopend.
Licht en Duisternis.
De ware Godsdienst.

Elk deel is ongeveer 400 bladzijden en groot formaat. Aanbeveling is overbodig. Kort kan er dit van gezegd worden, en niet zonder reden, dat door alle tijden heen men het „de Schatkamer” noemde. Wie deze werken niet kent, vrage maar aan vriend of bekende en men zal er de hoogte waarde van vernemen. Niet naar genoegen geld terug met korting van f 0.25 vracht.

Na ontvangst van postwissel à f 3.90 of f 5.90 voor gebonden, met duidelijk adres waarop staat „voor de Schatkamer”, worden deze zeven deelen goed verpakt franco toezonden door A. FISSCHER, Boekhandel, Elisabethstraat 3, Utrecht.

ABSCHAUBIN's of

Anti-Rheumatische Watten.

Dere watten zijn het zekerst werkend middel tegen alle pijnen of ongemakken door gevatte koude ontstaan, bijzonder voor de zooszer gevreesde plaag, Rheumathiek, Kiepijn, Schouderpijn, Spierpijn in nek, armen of beenen enz. enz. Bij het herschende weer kan men spoedig van die boosze pijnen verlost zijn door het gebruik mijner sinds 30 jaren beroemde watten. Ze zijn uitstekend, goedkoop en onschadelijk voor het gebruik tegen andere kwalen.

Prijs 30 cents per pakje.

Verkrijgbaar bij den hoofddepotouder A. BRETVELT Az., Delft en verder bij:

W. A. Schade & Zonen, Amsterdam, Nieuwendijk.
Christiaan Annegarn, Amsterdam, Paleisstr. h. Singel.
Gez. Mann, „de Huisvrouw”, Amsterdam, Helligeweg.
Jacobson & Mann, Amsterdam, Jodenbreestraat.
Mej. N. Moransard, Haarlem, „de Vlijt”.
H. Meijer, Haarlem, „in de Katoenbaal”.
A. Vlaanderen, Hilversum.
G. de Barbanson, Nieuwediep.
Kerfief & Zonen, Den Haag, Veenestraat.
M. R. C. Lippits, Hoorn.
Z. C. Theelssing, Alkmaar.
Wed. F. Wierper, Weesp.
G. Appelman, Westwoud.
H. J. Appelman, Hem.
J. Luijendijk, Maastrand.
Gebr. Lezer, Assen.
E. Lakke, Meppel.
L. van der Vaart, 's-Bosch.
J. C. van Aken-Kroonen, Breda.
Benzemaker & Co., Leiden, Vischmarkt.
Gez. Wassink, Arnhem.
Gez. Weghuis, Zwolle.
G. J. Rijdsdijk, Ridderkerk.
P. Bonthond, Steenwijk.
A. Velders, Heerenstraat 59, Zeist.
P. Graaushuis, Zaandam.

Wederverkoopters gevraagd.

Spaarbank

VOORDE

Stad AMSTERDAM.

(Opgeroicht in 1848).

Hoofdbureau,
Tijdelijk: Reguliersdwaarsstraat 73a.

Geopend:
ELKEN WERKDAG van des morgens half 10 tot des avonds half 9 uur.

Bijkantoren:
Haarlemmerplein No. 4
Bilderdijkstraat No. 194
Ceintuurbaan 131
„Zeevanhuis”, Kadijkplein No. 8
1ste Van Swindenstraat No. 19.

Geopend:
ELKEN WERKDAG des morgens van half 10 tot half 1 uur en des avonds van half 7 tot half 9 uur.

en
Laurierstraat No. 122.

Geopend:
ELKEN WERKDAG des avonds van half 7 tot half 9 uur.

Mr. H. J. J. POST,
Directeur

Boek- en Courantdruckerij:
DE ROYEN KROON & BAKELA,
Amsterdam.

De Heraut

VAN DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

BUREAU: WARHOENSTRAAT 96, Amsterdam.

ADVERTENTIE-PRIJS

van 1-6 regels f 1.20,
ledere regel meer f 0.20.

CONTRACTEN

Bij contract voor het verbruik binnen één jaar van minstens:

500 regels. 16 cents per regel,
1000 „ 14 „ „ „ „
2000 „ 12 „ „ „ „

Dit blad wordt ge-
Bijdragen van med-
dit blad betreft, te
aan de ADMINISTRA-
insendingen, die h
kunnen voor het nu

„Het Hoofd

Op tweelei-
t leven van elk
Direct en indir
Als ge blind
hoofd u niet was
dat ge loopt, k
diepen afgrond n
lid van uw lich
omdat uw hoofd
Dat is de di
voor 't lid.

Maar ook is e
baar. Het hoofd
ons zeggen, voor
en dit wel door
het reuustelsel
met al de leden
verbindt. Bedrijf
hij waggelt, en i
verliest, dan doet
uitwerking erva
lichaam heen, b
voet en hand ver
tegen een pin en
door een stuk gl

Van die twe
hoofd voor de le
zelfs een kind,
bewustzijn outwa
lid van het licht
of in gevaar br
b. v. van het o
maar het hoofd
het lichaam doo
het lichaam hee
Is het nu z
lichaam en de
gelegen, zegt d
als een lid in
Christus en me
als uw Hoofd.

Ook van Chri
op u en elk lid
erlei weg werkin
Direct of indir
Als Christus
u bidt, u gena
tusschen u en C
komst van ande
rechtsreeks. De
zijn ten uwen beh
voor een oogenb
en dus heel he
diezelfde actie v
u en op u uit
wilt, alsof gij
lichaam alleen l
Maar daarna
actie van uw H
Zoo was het is
toen er een ac
Lichaam was,
Kerk aangreep,
die Kerk heen
op de enkele le
den. Ook toen
invloed van de
streeks, niet als
en u afloopt, u
het Lichaam in
ook u, omdat g
rijt, bereikt.

Bij den arts
scheid.

Als uw heup
lid van uw lich
matische aandoe
geneesmanier as
Hij doet 't
op de plek was
compres aanleg
zoo hij u salie
mond ingaat, e
de pijnlijke ple
maar als actie

Nu is een ar
Zoo ge uzelf n
hij; maar de
hoogte is, rou
gen of salicyl
deed, zoo ook
zou zijn hoofd
Steds gaat
door, zoo dikw
leden te doen
of rechtstreeks
of het kwaad
heel uw licha
vanzelf ook h
niet anders n
het mystieke
Hoofd is.